

LESBOS VOGELEILAND

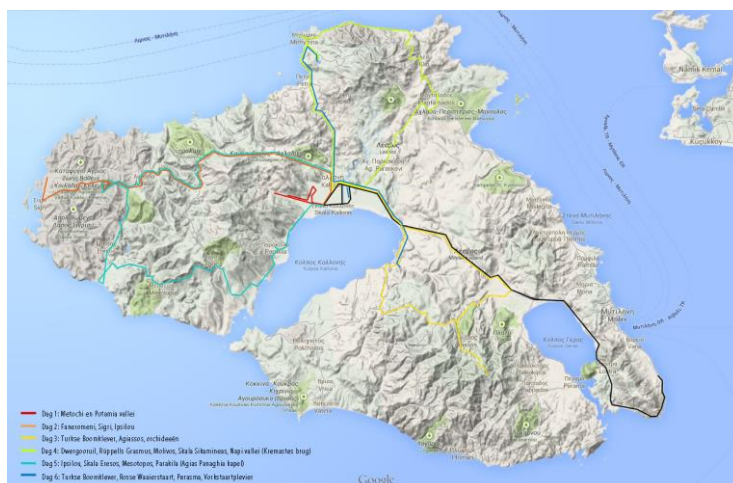
2 – 9 mei 2014

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

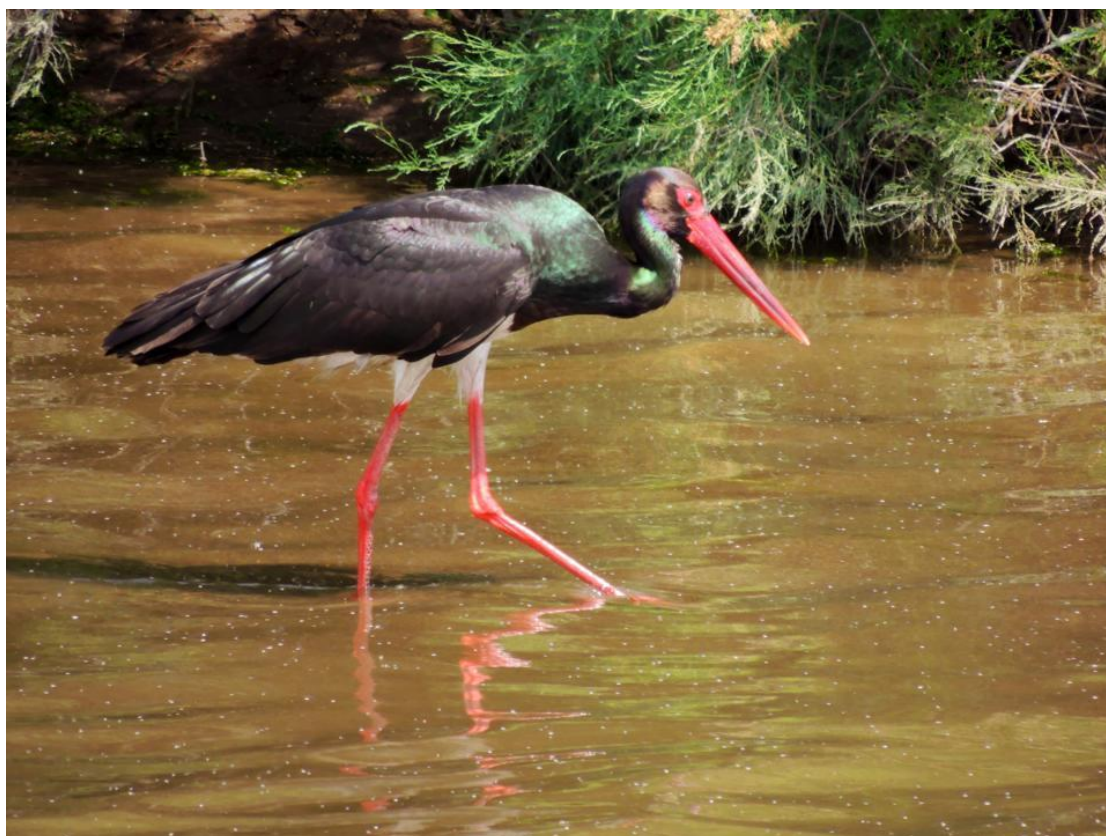

Reisleider: Steven Wytema

Reisverslag

Dag 1 – 2 mei 2014 Amsterdam – Mytilini – Skala Kalloni

De eerste dag begon eigenlijk al vlak na middernacht. Om 1:00 uur verzamelen we op Schiphol, zodat we voor de nachtvlucht naar Lesbos (4 uur 's nachts!) ruim op tijd kunnen inchecken. Zowel door de drie uur tot vertrek als door de drie uur durende vlucht kunnen eigenlijk maar weinigen van ons echt goed slapen. Maar de aankomst op Mytilini maakt een boel goed: het waait een beetje, maar de zon brand flink! Na een leuke route langs de zuidkust waar we al Slangenarend en Roodpootvalk zien, komen we redelijk moe aan bij het hotel. Na een kort middagdutje rijden we nog een rondje in de omgeving. Via allemaal kleine weggetjes weet reisleider Steven ons door een prachtig landschap te leiden. Het spannendste is nog de overtocht door een doorwaadbare rivier!! Heel leuk voor de eerste keer om te zien, later blijkt deze plek een van de grootste trekpleisters te zijn voor vogels (en dus ook vogelaars). Het landschap biedt ons verder een overdaad aan Paapjes. Verder zien we nog Grauwe en Zwartkopgorzen, Bijeneters en een werkelijk fabuleuze Zwarte Ooievaar!

Zwarte Ooievaar, Tsiknias rivier, 2 mei 2014, Ellie Koreman

De weg komt uit bij de zoutpannen, waar we kunnen genieten van onze eerste Steltkluten en Dwergsterns. En even verder zit zowaar een Sporenkievit in een klein plasje. Van deze dwaalgast verschijnt er elk jaar wel een of twee op Lesbos en onze reisleader Steven was van tevoren al op de hoogte dat deze fraai gekleurde kievit er al een tijdje zat. Onze dag zit er bijna op, maar niet voordat we worden getraakteerd op een minutenlange show van een Slangenarend die boven ons hoofd aan het bidden is, en gebruik maakt van de wind die tegen de helling opwaait. Hij wordt vergezeld van nog 2 Slangenarenden, 2 Zwarte Ooievaars, een Arendbuizerd en een Slechtvalk. Geen slecht toetje!

Dag 2 – 3 mei 2014 Potamia vallei

's Ochtends is er na de ochtendexcursie – die naar dezelfde rivier ging als gisteren – eerst een bezoekje aan Metochi lake. Hier wordt vaak met het ochtendgloren Klein Waterhoen gezien, maar wij moeten het doen met zingende Wielewaal, Balkanbergfluitier, Oostelijke Orpheusgrasmus en Zomertortel. Ook kruipt er nog een Woudaapje door het riet. Niet slecht!

Onze volgende stop is een olijfboomgaard – één van de vele duizenden op het eiland – waar de mysterieuze Griekse Spotvogel zou moeten huizen. We horen hem onregelmatig, uiteindelijk wel duidelijk, zingen maar niet iedereen krijgt de vogel goed te zien. Het is duidelijk waar hij zijn mysterieuze voorkomen aan te danken heeft! We rijden door naar de Potamia vallei, alwaar we een redelijk vlak gedeelte langs de rivier lopen met een walhalla aan planten, vlinders, libellen en andere natuur. Hier komen we erachter dat menigeen van onze groep een andere specialiteit heeft naast vogels kijken!! Na de wandeling rijden we het korte stukje terug naar Skala Kalloni om te lunchen, en na de lunch lopen we verder de andere kant van de Potamia vallei in. Bijna vergeten: naast Skala Kalloni worden in de Christou rivier 2 Lachsterns gezien en een Scholekster, een lokale zeldzaamheid volgens Steven. Iedereen is erg enthousiast over de Potamia vallei. Naast Zomertortel, Raaf en Maskerklauwier zien we een Perzisch Eekhoorn zeer fraai de weg oversteken, Kleine Tanglibellen, een fraai bloeiende Harlekijn en een Griekse Wimpelstaart: een werkelijk fabuleuze kruising tussen vlinder en libel!

Griekse Wimpelstaart, Potamia vallei, 3 mei, Steven Wytema

We sluiten de dag af met een Zomertortel die zich heel fraai laat zien midden op de weg, en terwijl we hier naar kijken blijken we naast het nest van een Roodstuitzwaluw te staan!

Dag 3 – 4 mei 2014 Sigri, Faneromeni en Ipsilou

Vandaag staat “the rocky West” op het programma. Er is al veel over verteld en het schijnt er soms over- en overvol te zitten met trekvogels. Dat belooft wat! Het begint al voordat we bij Sigri zijn, maar Steven had ook al gezegd dat het moeilijk zou worden dat in één keer te bereiken. Als er over de weg een Hop vliegt blijkt dat we vlak naast en boomgaard staan met 40-50 Bijeneters. Leuk! De Hop vliegt nog eens de weg over maar blijkt de rest van de reis een moeilijk waar te nemen soort. Eenmaal bij Sigri aangekomen beginnen we enigszins rustig maar hebben we voor de lunch toch een aantal soorten gezien waar je oren van gaan klapperen! Oostelijke Rosse Waaiersstaart, Scharrelaar,

Woudaap, Breedbekstrandloper, Wielewalen (gezien!), Eleonora's Valk, Kleine Torenvalken en Kleine Klapekster om een paar te noemen. Het is dan ook erg fijn als we in Sigri aan onze welverdiende lunch beginnen. Wederom komen er diverse Greek Salads op tafel, evenals flink wat verse sardientjes: het eten op Lesbos is elke dag om te smullen!

Scharrelaar, Faneromeni, 4 mei 2014, Ellie Koreman

Woudaapje, Faneromeni, 4 mei 2014, Ellie Koreman

Na de lunch rijden we terug richting het westen, en stoppen bij het Klooster van Ipsilou. Deze staat op de top van een imposante berg, en is door zijn hoogte, maar bovenal de begroeiing met eikenbomen

in een verder kaal landschap een magneet voor trekvogels. Dit in combinatie met de aanwezige broedvogels maakt het een zeer plezierige plek om vogels te kijken ☺. Aangezien de (zoals nu ook) vaak harde wind uit het zuiden komt, gaan we in ieder geval eerst vogels kijken aan de noordkant. Dit is geheel niet moeilijk, want overal zitten Cirlgorzen, Bruinkeelortolanen en Smyrnagorzen. Ze laten zich alleen niet allemaal even goed zien, maar hun zang komt van alle kanten. We zien ook nog kort een Fluiter – gelukkig zien we er later nog eentje een stuk beter – en op het moment dat Steven de bus gaat halen roept hij hard “Rotsmus!”. Bij het oude nest van een Rotsklever zit een Rotsmus te zingen! Hij valt alleen totaal weg tegen de achtergrond (rots) dus het duurt even voordat iedereen hem gezien heeft. De tweede keer dat Steven probeert de bus te halen horen we heel hard “Rotszwaluw!”. Boven de weg zijn een paar Rotszwaluwen aan het foerageren tussen de Boeren- en Roodstuitzwaluwen. Het is nog niet makkelijk om ze in beeld te krijgen want ze vliegen razend snel. Maar ze komen wel geregeld vlak over onze groep heen vliegen, wat een gaaf gezicht! Tot slot vliegen er nog 2 Alpengierzwaluwen boven de berg langs. We lopen nog iets verder de hoek om, maar dit is zo pontificaal tegen de harde wind in dat er inderdaad niet veel te vogelen is. Het is ook alweer hoog tijd om huiswaarts te gaan!

Dag 4 – 5 mei 2014 Achladeri - Agiassos

Deze ochtend gaan we voor het ontbijt eerst naar het eerder genoemde Metochi lake. De plek staat bekend om zijn magische aantrekkingskracht op Klein Waterhoentjes, en dit schijnt de beste plek in Europa te zijn om ze goed te zien te krijgen. Dit jaar is de trek een stuk vroeger (zoals met zoveel vogels, ook bij ‘ons’ in Nederland), dus de meeste Klein Waterhoentjes zijn al doorgetrokken maar wij kunnen er nog eentje mooi bekijken. Er zitten ook 3 Kwakken, die elk een ander kleed hebben: eentje is 1 jaar oud, eentje 2 jaar en één een adulte vogel. Steven weet goed uit te leggen waar je dat aan kan zien en dat dit soort waarnemingen toch wel buitenkansjes zijn. Een fikse regenbui geeft ons vriendelijk de suggestie om terug de bus in te gaan, en we nemen nog even een kijkje bij de monding van de Tsiknias rivier. Hier zwemt een Kuifaalscholver, en – voor Lesbos schijnbaar best zeldzaam – een Wulp en een Scholekster. De Scholekster is al een tijdje aanwezig en wordt door z’n opvallende uiterlijk op diverse plekken langs de rand van de Kalloni baai gemeld.

Na het ontbijt staan vandaag Achladeri en Agiassos op het programma. Maar niet voordat we een “kort” bezoekje hebben gebracht aan de zoutpannen, waar we toch langsrijden. De korte stop wordt al snel een iets langere top. Tijdens dit korte uitstapje blijkt Ellie een foto te hebben gemaakt van een gelige kwikstaart; Een dag later komt de foto ervan langs... en daar staat een fraaie man Citroenkwikstaart op!

Citroenkwikstaart (man), Kalloni Zoutpannen, 5 mei 2014, Ellie Koreman

We rijden verder naar Achladeri, dé plek voor Turkse Boomklever. Aangezien het al ietsjes later is op de ochtend krijgen we deze wel te zien, maar het is elke keer vluchtig: je hoort m roepen, hij komt aanvliegen, landt op de boom, is 5-10 seconden in zijn nest en dan gaat hij weer. Omdat deze

beelden niet heel erg bevredigend zijn besluit Steven om later in de week een keer 's ochtends écht vroeg te gaan, en er dan uitgebreid de tijd voor te nemen. 's Ochtends vroeg, zo weet hij, zijn ze vaak stukken beter te zien. In het bos verder nog Zwarte Mees, Boomkruipers, Cirlgors en een fraai zingende Europese Kanarie. In Agiasos vinden we een erg leuk Turks café, waar de menukaart wellicht niet zo héél ruim is om te lunchen, maar de sfeer, het servies en de kwaliteit van het eten maken alles super! Hierna rijden we verder zuidelijk, maken een stop bij een fraai veld met bloemen, en ook de middagwandeling staat in het teken van "natuur in het algemeen": Deze middag zien we 4 verschillende soorten orchideeën en vele andere bloemen, diverse Smaragdhagedissen, zweefvliegen en vlinders. Leuke toevoeging aan de vogel-lijst is een roepende Appelvink, en een overvliegende Wespendief. Bij het sanatorium vindt Ellie een prachtige vers uitgesloten Oostelijke Pijpbloemvlinder!

Oostelijke Pijpbloemvlinder, Agiasos Sanatorium, 5 mei 2014, Steven Wytema

's Avonds is er vanwege de belangstelling een uilenexcursie rondom Skala Kalloni. En niet zonder succes! We beginnen bij een blijkbaar bekende plek, waar een Kerkuil in een schoorsteen broedt. Naast diverse bezoeken van de ouders komt ook het 'wiegende' koppie van een jong even een kijkje nemen! Erg leuk... De excursie wordt vervolgd met een roepende Ransuil. Het duurt even voordat we hem gevonden hebben, en het duurt nog iets langer voordat iedereen hem ziet, maar het is een hele belevenis! De Dwergooruilen laten wel uitgebreid van zich horen (3 stuks), maar zien lukt helaas vanavond niet. Dát komt morgen wel, belooft Steven

Dag 5 – 6 mei 2014 Molivos, Perasma, Skala Sikaminea

Vandaag gaan we 'om de noord'. Deze route voert ons in het begin langs een kleine 'boomgaard' met Platanen en naaldbomen rondom een taverna en een voetbalveldje. We zijn hier voor een vogel die in de platanen zit. Al na 10 seconden zegt Steven "ok, hij zit er, veel plezier met zoeken!". We zijn even bezig maar dan heeft Lea hem opeens gevonden: een Dwergooruil zit roerloos op een metertje of 4-5 hoogte in één van de Platanen. Eventjes later ontdekken we een tweede. Dit blijkt, net als enkele andere plekken voor bepaalde soorten, dé plek op Lesbos te zijn om ze te zien. Een plek die je wel even moet weten, maar natuurlijk niet links kan laten liggen!! Na enorm te hebben genoten van deze twee fantastische uiltjes rijden we verder naar de kust tussen Petra en Molivos. Naast diverse andere grasmussen (Baardgrasmus, Kleine Zwartkop, Oostelijke Orpheusgrasmus) huist hier de Ruppells Grasmus. Het blijft bij een aantal korte waarnemingen, maar wel zeer fraaie De Ruppells Grasmus zit een paar keer bovenop het eerste struikje aan de weg te zingen, té dichtbij voor de telescopen!! Bij onze volgende stop, het Perasma reservoir, zit eigenlijk altijd wel wat leuks, aldus Steven: dat komt door de jaarronde aanwezigheid van water. We zien hier een mooie Oostelijke Orpheusgrasmus, Grauwe Klauwieren en een mooi groepje Bijeneters dat laag overkomt. Stevens aandacht is echte gevestigd op een aantal verre stipjes wat 2 Schreeuwarenden, 2 Zwarte Ooievaars en een

Roodpootvalk blijken te zijn! Dat dit enig gevolg zal krijgen vermoeden wij dan nog niet... De lunch wordt genuttigd in de zeer fraaie haven van Molivos: wederom heerlijke vis, sardientjes, dolmades, stifado en natuurlijk greek salad. Na de lunch rijden we verder langs de noord(oost)kust van Lesbos, en komen dikwijls groepen Bijeneters tegen die dezelfde kant op vliegen. Hogerop langs de wanden van de Lepetimnos vliegen diverse roofvogels, waarvan de meesten buizerds en enkele Arendbuizerds, maar ook een Zwarte Wouw, Slechtvalk en Eleonora's Valk. Net na Skala Sikamineas vliegt er plots weer een roofvogel vlak over de bus en Steven schreeuwt 'Balkansperwer!!!'. Helaas is deze waarneming alleen voor de passagiers voorin de bus weggelegd, en kunnen we hem niet terug vinden. We eindigen de dag op een paar leuke stops, waar Fiet als enige de Rotsklever vindt, en een fraaie brug (de Kremastes-brug) waar alweer een Eleonora's Valk langskomt, evenals 9 Zwarte Ooievaars. Het is mooi geweest! 's Avonds als we na het eten teruglopen naar het hotel horen we de Kerkuil weer.

Dag 6 – 7 mei 2014 Ipsilou, Skala Eresos, Mesotopos

Deze dag wordt wederom besteed aan het ruige westen. Niet alleen omdat het daar zo mooi is, ook omdat we er nog veel vogels kunnen verwachten die we graag willen zien, én omdat ons een extra leuk restaurantje te wachten staat! We stoppen eerst even bij de bekende Dwergooruil, omdat Ellie deze nog niet had gezien, en gaan dan door naar een erg mooi klooster (Limonos).

Dwergooruil, Skala Kalloni, 7 mei 2014, Ellie Koreman

Jammer genoeg een korte stop (we hebben nog een heel programma voor de boeg), maar in die korte tijd komen we voor een nest van de Middelste Bonte Specht (zeer lief!!), en zien we ook Roodstuitzwaluw en Perzische Eekhoorn. We rijden door naar één van onze lievelingsplekken: het klooster van Ipsilou. Het uitzicht is hier zó adembenemend! Vandaag bezoeken we de zuidkant, aangezien de wind uit het noorden komt. En we worden onder meer getraceerd op: Blauwe Rotslijster, Oostelijke Blonde Tapuit, Boomklever, Fluiter, Alpengierzwaluwen die zo ongeveer door onze haren vliegen, Bruinkeelortolaan, Izabeltapuit, en een heel schattig nest van Rotsklevers dat net uitkomt! En dan vergeten we vast nog soorten; het moge duidelijk zijn, Ipsilou is een plek die je niet links moet laten liggen!

Cirlgors, Ipsilou, 7 mei 2014, Steven Wytema

We rijden snel naar Skala Eresos, waar we aan een heerlijk strand, met uitzicht op stromen pijlstormvogels (beide soorten), kunnen genieten van de beste Kalamares van Lesbos. Een aanrader! Na de lunch hebben we nog een paar stops te gaan. Hier blijkt wel uit dat Steven het eiland op zijn duimpje kent: een willekeurig zandweggetje rijdt hij 200 meter in, en wederom wordt een wenssoort voor de groep klaargezet: twee Steenuilen zijn aan het foerageren en het dollen bij een schuurtje en laten zich leuk bekijken. Hier zien we ook nog Zwartkopgors, Rotsmus, Roodkopklauwier en een Zomertortel midden op de weg. Op onze laatste stops van de dag zien we nog Alpengierzwaluwen, Zwarte Ooievaar en een Rouwmees.

Dag 7 – 8 mei 2014 Achladeri - Perasma

Vandaag vertrekken we in alle vroegte om te kunnen genieten van de Turkse Boomklever. We krijgen een take-away ontbijt mee van het hotel, en zo zitten we om half acht 's ochtends te genieten van een paartje Turkse Boomklever dat toilet doet, met houtspaanders loopt te sjouwen en uitgebreid loopt te zingen. En dat helemaal voor onze groep alleen. Genieten! Verder horen we hier Wielewaal en Boomleeuwerik, en zien we hier nog Boomkruiper, Cirlgors en de Turkse ondersoort van Staartmees (*tephronotus*), die er totaal anders uitziet als onze Staartmees! We rijden terug naar Kalloni voor een koffie, maar eerst nog even langs de Tsiknias rivier. Naast een fraaie Woudaap en een paartje Bijeneters dat een nest aan het bouwen is komen we hier voor nóg een fraaie soort die we beter wilden zien, en dat lukt goed. We krijgen drie Rosse Waaierstaarten te zien, waarvan de laatste vogel eigenlijk nog het mooist. De koffie die we daarna nuttigen laten we ons goed smaken! Hierna gaan we weer richting het noorden, onder meer om te proberen iets mee te krijgen van de roofvogeltrek. Deze laat het een beetje afweten (bij het Kalloni Raptor Watch Point), maar hier wel een paar zeer fraaie Rotsklevers en Bruinkeelortolanen. De Rùppells Grasmus laten we voor wat het is, simpelweg omdat het al 's middags is en deze soort dan nauwelijks meer actief is.

We lunchen weer heerlijk in Molivos, en gaan daarna naar Perasma reservoir. Het blijft daar mooi, met diverse Baardgrasmussen, Zomertortels en Cirlgorzen. Op het moment dat we verder willen gaan vinden Heike en Marjo een Kuifkoekoek! Helaas vliegt deze door het tumult van diverse aanstormende vogelaars snel weg en zien we hem ondanks wachten niet meer terug. Wel horen we van de mensen daar dat er een groepje Vorkstaartplevieren zit bij de zoutpannen. Aangezien het al te laat is om de rest van de route af te leggen besluiten we terug te rijden naar Kalloni, en de Vorkstaartplevieren te bekijken als mooie afsluiter van deze reis!

Vorkstaartplevier, Kalloni zoutpannen, 8 mei 2014, Steven Wytema

's Avonds mag iedereen een favoriete vogelsoort uitkiezen van de reis, of een gebied, of een moment. Al snel blijkt dat het kiezen moeilijk is, en dat er vaak meerdere soorten en momenten gekozen worden. Bijna iedereen kiest uiteindelijk iets anders! Onder meer komen langs: Rotsklever, Zwarte Ooievaar, Ipsilou klooster, Dwergooruil, Turkse Boomklever, Griekse Wimpelstaart en Steven en Wouter die achter een vlinder aanrennen. Het moge duidelijk zijn: Lesbos is een heerlijk vogeleiland waar je zeker een keer geweest moet zijn.

Dag 8 – 9 mei 2014 Skala Kalloni – Mytilini – Amsterdam

De laatste dag is er niet veel ruimte om vogels te kijken: ons vliegtuig gaat om 9:30, en we zijn allang blij dat we van het hotel alweer een ontbijt kunnen krijgen. Om 8 uur zijn we bij het vliegveld en nemen we afscheid van Steven, die nog een week op Lesbos blijft. Het was een onvergetelijke reis met vele hoogtepunten, vele mooie vogels en een reisleader die goed aanvoelde dat de groep niet altijd vogels hoefde, maar dat vlinders, libellen en planten ook leuk zijn voor de afwisseling!

Hoogtepunten van de reis: Beginnen met Sporenkievit, Zwarte Ooievaar, het uitgebreide bezoek aan de Turkse Boomklever, Scharrelaar, diverse Rosse Waaiersstaarten, Kuifkoekoek, alle 3 uilen op 1 avond, Citroenkwikstaart, Ruppells Grasmus en Breedbekstrandlopers. En natuurlijk nog veel meer (Bijeneters, Klauwier, ga zo maar door!). Begin mei is een uitstekende tijd om Lesbos te bezoeken: je pikt nog flink wat vogeltrek mee, maar ook alle broedvogels zijn al terug. Het is bijna elke dag lekker weer en dat zorgt er ook voor dat de soorten zich goed laten zien. Kom ook Lesbos ervaren in 2015!

Steven Wytema, mei 2014

Soortenlijst Lesbos 2-9 mei 2014

Dodaars
Yelkouanpijlstormvogel
Scopoli's Pijlstormvogel
Aalscholver
Kuifaalscholver
Blauwe Reiger
Purperreiger
Grote Zilverreiger
Kleine Zilverreiger
Ralreiger
Kwak
Woudaapje
Zwarte Ooievaar
Ooievaar
Europese Flamingo
Casarca
Bergeend
Wilde Eend
Wespendief
Slangenarend
Bruine Kiekendief
Sperwer
Buizerd
Arendbuizerd
Kleine Torenvalk
Torenvalk
Eleonora's valk
Slechtvalk
Waterral
Klein Waterhoen
Waterhoen
Scholekster
Steltkluut
Kluut
Griel
Vorkstaartplevier
Sporenkievit
Bontbekplevier
Kleine Plevier
Strandplevier
Wulp
Groenpootruiter
Bosruiter
Oeverloper
Kleine Strandloper
Temmincks strandloper
Breedbekstrandloper
Krombekstrandloper
Kemphaan
Geelpootmeeuw
Lachstern
Visdief
Dwergstern
Zomertortel
Turkse Tortel
Kuifkoekoek
Koekoek
Steenuil

Kerkuil
Ransuil
Dwergooruil
Alpengierzwaluw
Gierzwaluw
Vale Gierzwaluw
Bijeneter
Scharrelaar
Hop
Middelste Bonte Specht
Kortteenleeuwerik
Kuifleeuwerik
Boomleeuwerik
Oeverzwaluw
Rotszwaluw
Boerenzwaluw
Roodstuitzwaluw
Huiszwaluw
Witte Kwikstaart
Citroenkwikstaart
Gele Kwikstaart ('flava')
Balkankwikstaart ('feldegg')
Roodkeelpieper
Winterkoning
Blauwe Rotslijster
Merel
Cetti's zanger
Krekeltzanger
Rietzanger
Kleine Karekiet
Grote Karekiet
Oostelijke Vale Spotvogel
Griekse Spotvogel
Spotvogel
Fluiter
Zwartkop
Grasmus
Braamsluiper
Oostelijke Orpheusgrasmus
Rüppells Grasmus
Baardgrasmus
Kleine Zwartkop
Grauwe Vliegenvanger
Roodborst
Nachtegaal
Rosse Waaijerstaart
Paapje
Roodborsttapuit
Tapuit
Oostelijke Blonde Tapuit
Izabeltapuit
Staartmees
Rouwmees
Koolmees
Pimpelmees
Boomklever
Turkse Boomklever
Rotsklever

Boomkruiper
Wielewaal
Grauwe Klauwier
Kleine Klapekster
Maskerklauwier
Roodkopklauwier
Vlaamse Gaai
Kauw
Raaf
Bonte Kraai
Cirlogors
Smyrnagors

Bruinkeelortolaan
Zwartkopgors
Grauwe Gors
Vink
Groenling
Putter
Kneu
Europese Kanarie
Appelvink
Huisemus
Spaanse Mus
Rotsmus